Дадоток до „Буковини“.

Ч. 37. Чернівці, дня 9. (22.) вересня 1905. Рік VIII.

Виходить що тижня в пятницю. — Коштує річно 4 корони, а до Америки 2 доляри.

РУСКА РАДА

Народна ґазета.

Адр. редакциї: „Руска Рада“ в Чернівцях улиця Петровича число 2.

Віра Лебедова.

Ми Січ!

Ми Січ! сини по тих дїдах,
Що клали голови в степах,
Що з Ляхом, Турком воювали,
Грудьми Вкраїну заступали,
Що за сьвятиї визволу клич
Ішли на смерть, в тюрму, на січ.

Ми Січ! одна рідня братів
Без верховодів, без рабів,
Не кров мем лити, воювати
А сьвітло нести, гуртувати
Під Січовий оден прапор —
Наш клич: братерство, не роздор!

Ми Січ! стаємо до борби
За тих, що гнуть їх вороги,
За тих, що визиск їх зжирає,
До рук мозолї прибиває,
За тих, що гинуть в путах тьми
Бороти ся стаємо ми.

Ми Січ! до працї всїх зовем,
Щоб не давив одних ярем,
Щоб лїнтаї не панували,
А в працї другі не конали,
Щоби й робітник пай свій мав
У тім, що труд єго придбав.

Ми Січ! від Кубанї по Сян
Ті скиби — наш прадїдний лан,
Робучі руки їх справляли,
Робучим ниви сї припали,
Бо хто вливав в них кров і піт
Хай той збирає з них і плід.

(Із „Нов. Гром. Голосу“.)

Панове Громада!

Небавом мають правиборцї, а дня 10-го жовтня вибрані виборцї повіту Серетского, Сторожинецкого і Черновецкого віддати свої голоси на посла до ради державної. Народне віче, що відбуло ся дня 7-го липня, завізвало мене одноголосно, а усї члени „вольнодумного союза“ згодили ся на те, аби я кандидував на посла до ради державної, і на тій підставі виступаю яко кандидат.

Нїчого иньшого, лише щ и р е бажане, всїма моїми силами п о с л у ж и т и к р а є в и і єго м е ш к а н ц я м, спонукує мене до того. **Цїлковита рівновартність і повна рівноправність** усїх народів і віроісповідань на Буковинї буде менї в моїй працї провідною зьвіздою.

Головною засадою моєї полїтики є: **Кождий нехай має те, що єму належить ся!**

Якраз заснованє „вольнодумного союза“ дало доказ, що у с ї н а р о д и в к р а ю м о ж у т ь в з г о д ї і в д о б р і м п о р о з у м і н ю ж и т и і п р а ц ю в а т и. Хто сам згідливий — а я к о ж д о г о ч а с у і з к о ж д и м у м і в ж и т и в з г о д ї — той безперечно найде також спосіб, с к р і п и т и м и р і з г о д у в к р а ю, особливо коли зважати ме на питоменні стосунки в нашім краю, коли не робити ме н е м о ж л и в и х обіцянок, аби таким чином відвернути увагу від річий можливих і таких, що їх можна осягнути.

Завсїгди мусимо мати перед очима, що Б у к о в и н а є к р а й х л ї б о р о б і в. В землї спочиває корінь єї сили; хто підпомагає рільництво, той кладе кріпку під-

валину до дальшого природного розвитку нашого краю. **Економічно мусить вперед Буковина піднести ся, аж тоді зможе вона взяти ся до розвязки політичних питань.**

Дещо вже зроблено, але богато треба ще зробити: і тут доложити рук і праці, уважаю своїм найпершим обовязком.

Длятого мусимо ужити всїх способів, аби **піднести на Буковинї торговлю і промисл.** Торговля і промисл приносять добробит, вони в дальшім своїм розвитку викличуть **фабричний промисл на Буковинї**, і хто підпомагає торговлю і промисл, той приносить хосен теперішному поколїню, той кладе підвалину для гарної будучности.

Для моеї посольскої дїяльности великим взірцем буде менї служити так дуже успішна, для міст і сїл хосенна дїяльність мого приятеля і полїтичного товариша, посла **Николая Василька**. Як посол, Николай Василько, нїколи не противив ся культурним потребам Волохів, так само і я буду поступати в надії, що і Волохи, сей по Русинах найбільший нарід на Буковинї, в рівній мірі будуть нам жичливі. Посол Василько найшов також в радї державній відповідні слова обуреня по поводу страшних Кишиневских подій і тим доказав дїлом, а не лиш словом, що він правдивий оборонець **рівноправности**. Так як сей посол, хочу і буду і я поступати: буду всїма силами боронити покривджених, буду явно виступати за необмеженими правами чоловіка, буду без пардону поборювати чужі впливи на наші справи краєві, буду і у Відни спільно працювати з послом Васильком, а що єго вплив задля щирости єго переконань і цїлковитої безкористности загально знаний і великий, то таким чином найду я в найвисших віденьских урядах і для себе отворені двері, аби там справи моїх виборцїв успішно боронити і заступати.

Я добрий Русин, але перед усім **я вірний син мого рідного краю Буковини.** В згодї наша сила, а в чеснім поступованю наша повага. Бажаю згоди, буду чесно поступати, аби повагу краю і поза єго границями піднести. **Що я кому обіцяв, се напевно додержу;** так як доси в соймі краєвім, так і в радї державній у Відни, завсїди підпирати му те, що добре, підпирати му всї справедливі культурні і економічні жа-

---

Протокол 258. засїданя палати послів XVII. сесиї державної ради. Львівска прокуратория сконфіскувала слїдуюче оповідане:

Смертельна справа.*)

I.

На правиборах в селї Тупівцях прийшов лиш війт і сїм радних, бо в селї навіть нїхто й не розумів, що воно таке ті вибори й до чого вони.

Зачало ся голосоване. Комісар став викликати правиборцїв по імени:

— „Війт Іван Дишлюк, на кого голосуєте?“

— „На себе“ — відповів війт.

— „Петро Підошва, на кого?“

— „На себе“ — відповів високий і плечистий мужик.

— „Семен Крук, на кого?“

— „На себе“ — відповів присаджуватий радний у розчїнканій сорочцї.

— „Грицько Хаврій, на кого?“

— „На себе“ — відповів старенький сивий дїдусь.

Сей на себе, той на себе, кождий на себе.

— „Чи ви, люди, подуріли, чи що вам таке“ — кричав комісар.

Радні мовчали і дивили ся сердито оден на одного.

— „Адже всї не можете бути виборцями, бо ваше село дає лиш одного“ — переконував комісар. „Виберіть війта. Він був кождих виборів виборцем тай тепер може бути. Що-ж ви маєте проти него?“

На се обізвав ся з кута присадкуватий Семен Крук:

— „Не хочемо війта. Він уже доста наїв ся тих десяток, що брав за голос.

*) Се оповідане розказує про вибори в Галичинї, де люди мусять боротись не лиш із хрунями, але із шандарами і староствами, які також потягають за паньским кандидатом, чого у нас тепер нема. — *Ред.*

даня, буду завсїди щирим приятелем і безкористним порадником моїх виборцїв. Моя дотеперішна дїяльність дає поруку за дальше моє поступоване. Длятого се річ сама собою зрозуміла, що я всїх сил доложу, аби ухвали сойму краєвого, звернені на добро краю, як найскорше стали законами, щоби наші фінанси краєві без підвисшеня податків скріпили ся і щоби все те стало ся, що для Буковини, а перед усїм для хлїборобів усїх наций на Буковинї, бо вони є підставою краю, **принесло-б і утримало-б поступ, добробит і мир.**

З такими щирими гадками прошу виборцїв, повірити менї мандат до ради державної, а я буду старати ся доказати дїлом, що я гідний того довіря.

Серет, дня 15. вересня 1905.

Артур Малик,
посол на сойм краєвий.

Пильнуйте правиборів!

Правибори до доповняючих виборів до парляменту із сїльских громад виборчого округу Чернівцї—Серет—Сторожинець будуть відбувати ся:

Дня 22. вересня: I. Повіт Чернівцї: Чорнавка (5 виборцїв), Добринівцї (4), Мамаївцї старі (5), Мамаївцї нові (6), Шерівцї гор. (4), Шерівцї дол. (2), Васловівцї (5), Задубрівка (2). II. Повіт Серет: Черепківцї (3), Киндешти (2), Роґожешти (3), Слободзїя (1), Стирче (2), Вовчинець (5). III. Повіт Сторожинець: Корчешти (3), Сторожинець (15), Сучавени (2).

Дня 23. вересня: I. Повіт Чернівцї: Ленківцї кам. (2), Ленківцї прив. (3), Топорівцї (12), Стара Жучка (7), Нова Жучка (6). II. Повіт Серет: Ґербівцї (2), Каменка (9), Опришени (4), Синівцї дол. (3), Станівцї гор. (2). III. Повіт Сторожинець: Бросківцї нові (4), Купка (4), Слободзїя-Комарівцї (3). Петрівцї (8).

Дня 25. вересня: I. Повіт Чернівцї: Садаґура (10). II. Повіт Серет: Глїбока (10), Поєни (2), Превороке (2), Синівцї гор. (1), Станівцї дол. (2). III. Повіт Сторожинець: Авґустендорф (2), Бросківцї старі (6), Іджешти (6), Жадова (10).

Дня 26. вересня: I. Повіт Чернівцї: Біла (1), Кучурів вел. (20), Новоселиця (4), Раранче (10), Ревна (3), Слободзїя-Раранче (3), Стрілецкий Кут (4). II. Повіт Серет: Димка (2), Мігучени (2), Тереблешти нїм. (3), Тереблешти вол. (6), Тарашани (3). III. Повіт Сторожинець: Альтгіте (3), Будинець (3), Чиреш (3), Йорданешти (4), Комарівцї (3), Найгіте (2), Панка (5), Ропче (5).

Нехай пустить і другого. Нехай би й другий собі заробив".

— „Може другий борше потребує, як війт" — додав старенький.

— „Яке я запоміг ся тими десятками — сказав війт.

— „Але Мошко казав, що сих виборів по пятьдесять за голос" — обізвав ся Підошва.

— „Довідали ся найяснїщі пани, що нарід дуже бідує тай сьвітла канцелярия хоче народови помогти" — сказав побожно старенький сивий радний тай поклонив ся низенько комісареви.

Були би мабуть не покінчили ся тупівскі правибори, як би Петро Підошва не з'єднав собі три голоси.

Він обіцяв присадкуватому клинчик на отаву, а старенькому тихцем помінив дати пятку. Підошвів родич, коли переконав ся, що за Підошвою два голоси, згодив ся і собі поперти єго. А комісар натис на війта, щоби також голосував на Підошву.

Отак настав виборцем Петро Підошва.

На відхіднім наказував єму комісар:

— „А вважайте, Підошво, що перед голосованєм маєте зголосити ся до ради повітової; там напишуть вам на кого голосуєте. Бо то є два кандидати".

Петро Підошва чухав ся в потилицю, тай натякав, що за двох кандидатів здало ся-б повисшити платню та війт заперечив єму:

— „З паном комісаром нема торгу" — сказав він, як уже старий бувалий у таких справах — „бо то в радї повітовій платять".

А старенький навчав побожно Підошву:

— „То, вважаєте куме, що паньска ласка тай цїсарский параґраф. Так має бути".

Дня 28. вересня: І. Повіт Чернівці: Буда (3), Гоголина (2), Кичера (2), Легучени-Тевтулуй (3), Люди Гореча (2), Магала (5), Остриця (5), Волока (8). II. Повіт Серет: Балківці (4), Ботушаниця (2), Ґропана (1), Неґостина (4), Ст. Онуфрій (3), Вашківці (2). III. Повіт Сторожинець: Чудин (6), Карапчів (3), Красна Ільский (5), Красна Путна (4), Пресекарени (2).

Дня 29. вересня: І. Повіт Чернівці: Бояни (15), Чагор (5), Коровія (4), Котул-Остриця (3), Лукавиця (4), Маморниця (2), Цурин (2). II. Повіт Серет: Банчешти (1), Білокрениця (3), Калафіндешти (3), Климівці (3), Мушениця (1), Шербівці (4).

Дня 30. вересня: І. Повіт Чернівці: Камена (5), Котул-Баїньский (1), Михальче (6), Молодія (11). II. Повіт Серет: Багринешти (3), Баїнці (2), Браничешти (3), Гадикфальва (9), Істеншеґітс (6). III. Повіт Сторожинець: Давидени (6).

Дня 2. жовтня: І. Повіт Чернівці: Шубранець (4). II. Повіт Сторожинець: Волоский Банилів (11).

Дня 3. жовтня: І. Повіт Чернівці: Рогізна (9).

Ось тут маєте братя списано час, у якім мають відбувати ся правибори по всїх громадах виборчого округа, із якого тепер вибирати мете посла до Відня. Числа зачеркнені скобками означать, скілько виборцїв (вальманів) вибирати ме кожда громада. Мужицка кривда непроходима, як море! Пани дїдичі голосують відразу на посла, а мужицкі голоси пересипає ся через цїдило правиборів. Такі то права повводили пани, яким у найми пішов Ончул із всїми грошолупами. Через тото в Австриї вибирає півшеста тисяча панів 80 послів, а поверх пять міліонів людий лиш 72 послів! Дорогі братя, пильнуйте-ж тому добре правиборів! Як ґазда стереже зрілої садовини, так стережіть свого права, аби нам его не вкрав лютий воріг. В означений день вибору не шкодуйте днини, але ставайте всї як один муж в громадскій канцеляриї, там де має бути вибір і голосуйте всї однаково на тих самих кріпких виборцїв (вальманів)! Єдностию поборите всїх ворогів! Але вибирайте виборцями людий чесних, що твердо постоять за громадою і дадуть голос на щиро-мужицкого кандидата п. **Артура Малика,** а не якогось нїмака, що не знає й слова по руски, а хотїв би вести нас у панську неволю і брати ся до самої шкіри мужицкої! Тож сьміло й дружно, братя, а побідимо. Добрий початок дала нам вже перша Чорнавка, де хрунї перепали, а вийшли наші люди. Чиж иньші села малиб датись Чорнавцї завстидати? О, нї! **Також добре випали правибори за вчера і нинї і по иньших наших громадах.** Оттимто не унивайте, а боріть ся з лютим ворогом!

Та через кілька днїв пішла чутка по селї, що за голос не вільно брати гроші, бо то зрада. Про се звідали ся тупівскі люде в сусїднім селї на вічу. Те віче так їм сподобало ся, що вони постановили й собі скликати такі збори на недїлю.

На віче призначили Грицеву стодолу тай зараз таки збили там із дощок підвисшенє, а війт дав на те підвисшенє свій стіл.

II.

У недїлю з полудня була Грицева стодола битком набита. Зійшли ся майже цїлі Тупівцї та поприходило де-кілька стороньских людей.

Найлїпше вподобала ся промова одного стороньского селянина, середнього росту; вже старшого та дуже жвавенького. Він був у короткій сардачинї тай у постолах. Сей бесїдник так говорив:

— „Братя“ — „ми стороньскі люде та не прийшли до вас нї пити нї їсти, але того прийшли, аби враз із вами погадати над нашою нуждою“.

Сими словами заставив бесїдник людей, аби уважно слухали.

— „Братя“ — говорив далї — „я не вмію красно промовляти, але вповім вам таку нїби казку. Погадаймо собі, що в якого господаря стояли на стайни кінь, віл і ослюк. Та кінь раз каже до ослюка: Видиш, який я гладкий та складний, де-ж менї двигати тягарі, коли менї яло ся у колясцї брикати. А ти — каже — осле вухатий, неповоротний, тобі таки призначено вже з роду, абись двигав тягарі. Отож — каже — двигай. Ослюк пристав. Та не доста, що з коня приймив на себе тягарі, але ще й вола. А прото однако той господар найгіршою пашею годував ослюка.

Але той ослюк та нїби якось до господаря й каже: Доки ти — каже — надсаджувати-меш мене роботою тай доки

Як кацапи посрамились в Нових Мамаївцях?

На день 17. с. м. наказали були „предводителї кацапскої (нинї уже конаючої) партиї“ через нашого душпастиря о. Андрійчука „великолїпное собраніє“ у Нових Мамаївцях, на яке мали прибути також всї Ончули та Лупії, щоби вербувати людий за кандидатурою Ончула.

Треба тут передовсїм згадати, що наш панотець Андрійчук вже через довші лїта не править служби у нашій церкві, тільки хиба у великі сьвята, як у церкві багато приносу. Звичайно заступають єго у церковних справах стороньскі сьвященники, особливо о. професор Єремійчук, котрий частїйше перебуває у своїм ріднім селї Мамаївцях, та з милосердя над нами, покиненими вівцями робить нам церковні услуги, за що ми єму дуже вдячні. Але нераз, коли нема о. професора Єремійчука у Мамаївцях приходить ся нам бігати аж у десяте село по якого другого сьвященника. Навіть релїґії не вчить наш панотець дїтий у школї, молодїж також не може почути у церкві катехизациї від свого панотця! Панотець все говорить, що не може через слабість. Але до полїтики то не слабий! Як передтогід вибирали у заставнецкім повітї на посла до сойму ґаспадіна др. Ґакмана, то наш панотчик, що лїчив ся тогди десь аж у Нїмеччинї (за гроші, котрі для него випросив п. посол рицар Николай Василько, бо піп не мав з чим їхати, аж у мінїстериї, думаючи, що приверне попа до руского народу!), зараз прилетїв на вибори до Заставни, щоби там аґітувати на збитки послови Василькови! Так і тепер, як дали єму знати „предводителї“, що у єго парохиї має „отбити ся собраніє“, зібрав наш панотчик всї свої сили старечі, виздоровів нараз і пішов навіть до церкви відправляти службу, хоть тої недїлї падав дощ і було на дворі болото. По служб, при роздаваню дори, сказав панотець до нашого пачальника громадского п. Дмитра Митровича, що приїде сегодне Ончул, Лупій і др. до Мамаївцїв на „собраніє“ та щоби начальник старав ся, щоби все було добре і приймив тих „ґаспадінів“ у громадскім урядї. Але пан Митрович відповів, що уряд громадский не є для таких

мене так огидно годувати-меш? А господар каже: До смерти. А ослюк нїби знов до господаря: А по моїй-же — каже — смерти, що буде? А що-ж би — каже господар — он у мене на стайни твої ослятка, та вони — каже по твоїй смерти робити-муть отак, як і ти.

— „Братя наші наймилїйші, скажім собі тепер, чи з руским хлопом не так само, як з тим ослом, котрий на всїх працює, та за те голодує і в додатку бере буки?“

Люде дуже зацїкавились, а бесїдник говорив далї:

— „Тай нам пани кажуть, що їм лиш яло ся в палацах сидїти, а нашим чорним рукам призначено цїпом махати. Ого-ж позабирали ми тягарі з великих панів та з паньскої дрібноти. А паньска дрібнота то нїби міскі панки тай жиди, що й їх не оден жучок пе, але вони від тяжкої роботи тїкають та шукають лекшинки. А за ту тяжку роботу ми й їсти не маємо що“.

Люде тїшили ся, слухаючи.

— „Скажу вам іще“ — говорив далї бесїдник — „що воно таке ті посли тай що се тота рада, де вони сходять ся“.

— „Погадаймо собі, що серед дуже далеких і великих морів стоїть малий островець. Нїхто з нас туди не годен зайти тай нїхто не може віттїля до нас дістатись. А на тім острівци лиш село; порядкує ним громадска рада. Понад ту раду нема вже нїкого вищого анї старшого; вона надає всї права, вона й суд і весь уряд. Але жиють у тім селї мужики тай десять циганів. Що мужики на хліб роблять, то циган або заробить на ковальстві, або заворожить, або вкраде, або таки серед опівночи на розхідній дорозї зарабує. Так мужики мали господарство, а цигани гроші вишахровані і зрабовані хлопам.

собраний, та що він (начальник) не має нічо із Ончулом та Лупієм, — преобразив ся „атец“ духовний, і на єго лици чеснім виступив гнів кацапский.

Вже коло полудня зачала злізатись кацапска компанія до нашого преподобія о. Андрійчука. У сам перед приїхав ґаспадін Козаркевич, редактор „Царославної“, привізши із собою трох наганячів кацапских (здає ся, що то були паламарі!). Пізнійше приїхали дві брички із товстими, мужицкими книшами та курками гудованими, попами-кацапами, а між ними „маститаˮ постава в особі о. др. Козака. Ціль „собранія“ була, щоби передом начальника звербувати всілякими обіцянками для кандидатури Ончула, потім касиєрів і других авшусів, а при кінци вже й всіх других громадян. Тому посилають перший раз по начальника п. Дмитра Митровича, щоби прийшов до панотця, бо мають з ним говорити щось дуже важного. Але начальник не послухав і не пішов. Посилають по начальника другий, ба вже й третий раз, просячи, щоби начальник вже йшов і отворив громадский уряд, бо „ґаспадіни“ вже нетерпеливлять ся. Але надармо! Ні начальник ні касірі ані авшуси, взагалі ніхто не пішов на „собраніє“. А тут знов друга біда для кацапів. Не видко із Черновець ані Ончулів ані Лупіїв, а то вже сонце коло заходу. Затурбована кацапня радилась щось в хатах попівских, на останку виволікла ся на подвіре й розчепили браму, щоби ніби-то сходились люди на собраніє. А то нікогісенько із ґаздів! Але щоби не „посрамились“ цілком, потюпали два із „предводителей“ до сусідних хат (дальше не важились), з тяжкою бідою притягнули всего 7 людий, котрі, не знаючи, о що ходило, думали, що кличуть їх може на якийсь парастас. І так „собраніє почало ся отбивати“. Попи наплели тим пару людям дурних байочок, щоби люди не вибирали Малика на посла до ради державної, бо він униат, лиш аби всї дали голос на Ончула, бо він є наш і стоїть за Русинами!! Тих кілька людий слухали щось зразу кацапских бріхонь, далї розійшлись по одному, по два, а кацапня зі злости заковерсувала назад до попівскої хати, бо чула що страшно „посрамилась“.

Наочний съвідок.

— Але прийшло ся настали вибори до громадскої ради. А радних було шість. Цигани метнули ся поміж господарів, уткнули кождому гроші в руку: давай голос на мене. Тай вибрали мужики до ради самих циганів. Зійшли ся циганьскі радні тай стали радити. Аж один каже; — Що ми маємо для мужиків вигоду робити? Настановім собі таке право, що буде вигідне для нас. Цигани послухали тай настановили таке право: — Ми — каже люди вільні; у нас кождому воля красти, рабувати й розбивати! А хто би — каже — важив ся злодія запиняти, то злодій має право такого забити й кари за те не має ніякого. О таке вийшло циганьске село“.

Люди сьміяли ся, а бесідник говорив далї:

— „Найстарша рада над усіми урядами є в Відни тай ми туди посилаєм послів. Як би ми там вислали самих злодіїв, то наколи би до нашої комори злодій підкопав ся, ми би мусїли частувати злодія смаженою солониною тай поставити око горївки, а відтак відвезти єму крадене добро своїм возом, щоби злодій не подвигав ся“.

— Але ми там посилаємо панів, тай тому панам гаразд веде ся, а нам кривда. Та коли би ми післали мужицких радних, вийшло би право для всїх рівне.

Люди загомонїли, бо се їм дуже припало до серця. Бесїдник віджождав, аж трохи гомін уняв ся й говорив далї:

— „Братя“ — каже — „зачекайте, я зараз і скінчу, лиш іще скажу слово до того, хто бере гроші за голос тай до того, хто боїть ся з нами голосувати. — Ти, брате, возьмеш гроші за голос, тай здає ся тобі, що трохи запоможеш ся. Але ти вибрав послом пана, твого найлютійшого ворога. Пан скине що тяжчий податок з своїх плечей та поставить на твої. Тай зрабують у тебе порося, в сусїда ко-

ВСЯЧИНА.

Кириня грошолупівского-яничаряти в Кичерці. Кичерка-Глїбока є атиненциєю громади Глїбоки. Її прилучено майже цїлком до громади Кичери, бо їх дїлить тільки один потік. Ся атиненция числить около 45 родин чисто руских. Всї они належать по більшій части до всїх товариств кичерских. Але як звісно і межи пшеницию є ще і кукіль; так в Кичерцї є один візор чи як го там звуть — партифірер, що денно робить коло дороги зелїзної, та має синка Кулуцку; отсей Кулуцка ходить до висших шкіл на науку. Але із тих шкіл не несе він такої науки, аби служити сїракови, але хоче сїрак завести у паньску неволю. Сей Кулуцка так вбиває ся за дїдичами, що його нераз аж лихорадка трясе. Розуміє ся, що він не дурно так підбасовує дїдичам, бо они вміють таких Кулуцків добре помастити, аби лише їх виховати на яничарів, якіб допомагали держати руских мужиків у дїдичівско-волоскім ярмі. І наш яничарик з своїм татком візором добре сповняють паньскі на кази; они туманять в імя якогось Лупія та Ончула парубків, підмовляючи їх до волоскої фурдашії, аби робити між нашим православним народом роздор і кириню. Сей яничарик скликує парубків до коршми, тут вписує їх до гаркачів та ще каже, що дістануть гроший 10.000 К., які якийсь Лупій їм подарує. Не знати лиш, з кого він би злупив тих 10 тисяч, аби їх подарувати, бо п. Лупій лиш тілько має, що загорне з мужицкої кервавицї? Та не лиш молодих ловить наш Кулуцка на свою хитру лапку але і старих. Щоби збаламутити членів кичерских товариств, то каже, що то самі мазури-упіяти. Дивіть люди, то кичерскі господарі з дїда прадїда то мазури, а порядні то лише Лупії і їх підлизачі? Ой і на селї мало кого може здурити п. Кулуцка. Сеї недїлї приkликав сей яничар молодого попа Воробкевича із Кучурова великого, і з ним скликав людий та підмовляв їх до волоскої каси. А той піп Воробкевич тепер набрав ся в чернівскім кримінальнїм судї сорому на весь сьвіт і гадає собі, що того нїхто не знає, чи може не має встиду, що ще пхає ся між люди? Таким „чесним“ провідникам дало ся зловити і кілька кичерских ґаздів, але лише таких, що їх виперто із товариств через їх поведене, яке робило встид і нам. І дивно лиш нам, як то наші люди дають ся водити за ніс першому лїпшому циганови дурисьвітови. Гонїть братя рому-

---

рову, в брата кожух, а в сестри ялівку. Віддобють собі на тобі, на твоїй громадї, ще й твою громаду і твій край зрабують. Маєш чистий рахунок“.

При сім слові приступив присяжний до Петра Підошви, торкнув его під бік, тай каже: „А видите, куме, куда воно йде?“

— „А ти, брате“, — говорив бесїдник — „що боїш ся на нашого кандидата голосувати, коби ти так бояв ся до коршми зайти. Там тобі вирвуть мошонку з грішми, око підобють, чупер вимичуть, а може ще й голову провалять. Але я не видїв, аби ти сего налякав ся тай бояв ся другий раз до корши зайти. Як менї скаже урядник із міста, що боїть ся, то я ему повірю. Бо в него золотий ковнїр і три звізди. Не послухає старшого, звізди відотнуть, ковнїр відпорять тай — уже простий чоловік. Але я мужик, чого я маю бояти ся? З мужика мене нїхто на цигана не скине, а вже низшого нема. Хоч би мене й сажою помазав, то я обмию ся тай однаковий!“

— „Аж сей чоловік розповів на вираз“ — загудїв голос із під землї.

Всї налякали ся.

Тимчасом на підвисшеню зараз перед бесїдниками заскрипіла одна дошка і здоймила ся до гори, а з під неї витарабанив ся війт, Іван Диплюк. Обтріпав поли сардака, розгорнув чупер пальцями тай каже:

— Я бояв ся старости тай хотїв сегодня виїхати з села, щоби не бути з вами. Але дуже мене скортїло послухати. То-ж я сховав ся під дошки, аби не донесло ся до старости, що я був на вічу. Та тепер нехай мене скине з мужика, як годен!“

Збори реготали ся.

(Конець буде).

нїзаторів від себе, що напосїли ся на наше щире, руске сумлїнє й серце, бо лините ся небожата як на цїдилї, а тоги вас нїхто чесний не прийме до гурту! Навіть сї дурисьвіти румунїзатори копнуть вас ногою, а ви підете стрімголовою, бо з циганом спільки ще нїхто не виграв. Схаменїть ся поки час, бо лихо вам буде!

Православний.

Із Старої Жучки. Минувшої недїлї відбули ся в Старій-Жучцї другі загальні збори тов. ґімн. і пожарн. „Січ“. На голос сурми зійшли ся сїчовики, щоби взяти участь на зборах. Дневний порядок був такий: 1) Прочитанє і поясненє статутів. 2) Справозданє уступаючої старшини. 3) Вибір нової старшини. 4) Вільні внесеня. Після дневного порядку прочитано і пояснено статути для нових членів. Потім здала старшина справозданє з минувшого року. Писар Стефан Комаровский прочитав протоколи з минувшого року, а за кошового здав справозданє Григорій Димнянюк, а касїєр Семен Жулиньский предложив старшинї стан касовий товариства. Наступила трета точка дневного порядку, а то вибір нової старшини. На кілька хвиль перервано збори, щоби нарадити ся, хто був би найвідповіднїйшим на старшину. При голосованю вибрано одноголосно Григорія Димнянюка кошовим, Івана Цернюка осаулом, Стефана Комаровского писарем, Семена Жулиньского касїєром, Франца Павловича учителем, Онуфрія Сорофтея хоружним; а четарами вибрано: 1 четаря Ґеорґія Баранюка, 2 четаря Тодера Попівчука, 3 четаря Тодера Маковчука, 4 четаря Дмитра Сорофтея, 1 сурмачем Николая Маріяша, 2 сурмачем Кирійку Сорофтея. До помочи для старшини вибрано: Павла Дїкала, Стефана Тоненчука і Михайла Величука. Коли нїхто вже не забирав слово, збори замкнено.

Із Чорногузїв пишуть нам: На 13. вересня по півночи вибух огонь у господаря Митра Шишуряка (false Циркуняка) в Чорногузах. З причини великої посухи обняв огонь в короткім часї цїле забудованє, і хто зна якої шкоди був би наробив огонь, якби не збігли ся були на голос трубки сурмача Николая Гулея сїчовики. Під командою кошового пана Осипа Лучиньского удало ся енерґічним поступованєм сїчовиків не лиш огонь зльокалїзувати, але і уратувати оструб горючого дому. Тут треба ще і запримітити, що в нашій громадї находять ся ще і такі нужденні люди, що замість брати ся до гашеня огню, ховають ся за горючий будинок і відти кидають в сїчовиків камінем і не тілько тим перешкаджують роботї, але можуть також і покалїчити люий. Подібні сим є прихильники коршем а навіть і декотрі з радних, котрі на кождім кроцї голосять, що „Січ“ то пусте. Ви кириники! Ви самі пусті, а „Січ“, то сьвяте дїло в громадї; бо як звісно нашим громадянам, що від 1. вересня може ми вже 4 вогнї загасили а коли би не „Січ“, то Бог зна кілько шкоди було би більше. Наші сїчовики поступають безпартийно і ратують так жида як і християнина, а мимо того хрунї, заливши собі пику сивухою, рують на все горло, що „Сїч, то пусте“. — Правда, що наша „Сїч“ ще не може так свій обовязок сповняти як слїд бо не має ще жадних пожарних приборів, але ми ще і о то ся постараєм, що в короткім часї громада прилучить ся до доброго дїла і наше товариство запоможе грішми на закупно пожарних знарядів, а коли би не схотїла, то вдамо ся до висших властий, котрі наші бажаня підопруть.

Оден з всїх.

Видає Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО.

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях, під зарядом Ів. Захарка.

